

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 15CoP/23/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1223204572
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Blanka Podmajerská
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:1223204572.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Blanky Podmajerskej a členiek senátu Mgr. Patrície Železníkovej a Mgr. Aleny Čakváriovej, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, so sídlom SNP 122, 965 73 Žiar nad Hronom, dieťa rodičov: matka C. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. C. F. XXX/XX, XXX XX G. E. H., zastúpená: JUDr. Mgr. Tomáš Štefanka, advokát, so sídlom M. Chrásteka 512/25, 956 01 Žiar nad Hronom a otec C. B., nar. XX.XX.XXXX, trvalý pobyt A. I. XXXX/XX, XXX XX J., zastúpený: JUDr. Andrej Gara, advokát, so sídlom Štefániková 14, 811 05 Bratislava, IČO: 30 850 436, o nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie matky proti uzneseniu Mestského súdu Bratislava II zo dňa 19.12.2023, č.k. 9P/174/2023-19, jednomyselne takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie sa v napadnutom výroku I. m e n í tak, že otec je do vykonateľnosti rozhodnutia súdu v konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu v časti týkajúcej sa vyživovacej povinnosti rodičov k maloletému dieťaťu, vedenému na Mestskom súde Bratislava II pod sp.zn. 9P/129/2023, povinný platiť na výživu maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX sumou 100 eur mesačne, vždy do 15. dňa kalendárneho mesiaca k rukám matky, počnúc dňom 19.12.2023.

Vo zvyšnej napadnutej časti sa uznesenie súdu prvej inštancie potvrdzuje.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. V napadnutom uznesení súd prvej inštancie nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil otcovi povinnosť platiť výživné na maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX, vo výške 100 eur mesačne, vždy do 15. dňa kalendárneho mesiaca vopred k rukám matky, počnúc mesiacom január 2024, a to až do právoplatného skončenia konania vedeného Mestským súdom Bratislava II pod sp.zn. 9P/129/2023, vo zvyšku návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol a o trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil § 366 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej „C.m.p.“), § 325 ods. 1, § 329, § 332 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej „C.s.p.“), konštatujúc, že matka sa domáha zverenia maloletého dieťaťa do svojej osobnej starostlivosti prostredníctvom neodkladného opatrenia, z dôvodu nevyhnutnej potreby zosúladenia faktického stavu s právnym, nakoľko od začiatku augusta 2023 zabezpečuje osobnú starostlivosť o maloletého v G. E. H., ako aj s prihliadnutím na vek maloletého. Súd prvej inštancie po oboznámení sa s obsahom návrhu matky a skutočností vyplývajúcich z obsahu spisu nezistil žiadne potenciálne ohrozenie maloletého,

ktoré by si nariadenie neodkladného opatrenia na úkor vykonaného dokazovania vyžadovalo. Uviedol, že z návrhu matky jednoznačne vyplynulo, že maloletý sa nachádza v osobnej starostlivosti matky a matka neosvedčila, že by sa otec snažil maloletého z osobnej starostlivosti matky odňať. Rovnako zastupovanie maloletého dieťaťa a spravovanie jeho majetku je jedným zo základných práv a povinností rodiča a pre jeho realizáciu nie je súdne rozhodnutie nevyhnutné, rovnako tak v tomto prípade absentuje potreba bezodkladnej úpravy pomerov. S poukazom na uvedené uzavrel, že zverenie dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov formou neodkladného opatrenia bez toho, aby boli osvedčené výnimočné dôvody a obava o život a zdravie dieťaťa, by neprimeraným spôsobom zasiahlo do práv druhého rodiča, zvýhodňovalo by jedného rodiča pred druhým a mohlo by tak prejudikovať rozhodnutie vo veci samej. Súd prvej inštancie však na čas do rozhodnutia vo veci samej, z dôvodu potreby ochrany práv a právom chránených záujmov maloletého dieťaťa, najmä, aby jeho výživa a bývanie, ako aj ďalšie základné potreby neboli ohrozené, nariadil neodkladné opatrenie podľa ustanovenia § 366 C.m.p., ktorým nariadil otcovi platiť výživné v nevyhnutnej miere vo výške 100 eur a vo zvyšku návrh matky na v tejto časti ako nedôvodný zamietol. Za nedôvodný posúdil aj návrh matky v časti úpravy styku otca s maloletým poukazujúc na to, že styk otca s maloletým je dočasne upravený uznesením Mestského súdu Bratislava II sp. zn. 9P/142/2023 - 16 zo dňa 19.10.2023.

3. Proti uzneseniu podala v zákonnej lehote odvolanie matka maloletého navrhujúc, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil a nariadil neodkladné opatrenie, ktorým až do právoplatného skončenia konania vo veci samej vedenej na Mestskom súde Bratislava II maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX dočasne zverí do osobnej starostlivosti matky, ktorá je dočasne oprávnená maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok a otcovi uloží dočasnú povinnosť prispievať na výživu maloletého dieťaťa výživným vo výške 150 eur mesačne, ktoré jej bude poukazovať vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky a matke prizná voči otcovi nárok na náhradu trov konania a trov právneho zastúpenia v rozsahu 100%. Odvolanie matka odôvodnila tým, že súd prvej inštancie nevykonal dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 365 ods. 1 písm. e/ C.s.p.), súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f/ C.s.p.), zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené (§ 365 ods. 1 písm. g/ C.s.p.), rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ C.s.p.) a súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 C.m.p.). Pokiaľ ide o rozsah odvolania matka uviedla, že uznesenie napáda v rozsahu čiastočného zamietnutia návrhu na uloženie povinnosti otcovi prispievať na výživu maloletého A. výživným v nevyhnutnej miere sumou 100 eur mesačne, v rozsahu zamietnutia jej návrhu na dočasné zverenie maloletého dieťaťa do jej osobnej starostlivosti a napokon aj výrok uznesenia o nepriznaní nároku na náhradu trov konania. Suma výživného v nevyhnutnej miere vo výške 100 eur mesačne je podľa matky neadekvátna a neprimerane nízka vo vzťahu k odôvodneným potrebám maloletého A., keď súd prvej inštancie nezohľadnil, že otec matke na výživu dieťaťa od augusta 2023 dobrovoľne neprispieva, aj keď dosahuje príjem cca 1 400 eur mesačne a je výlučným vlastníkom bytu v J.. Súd v danej veci opomenul aplikovať ust. § 62 ods. 2 veta druhá Zákona o rodine, podľa ktorého má dieťa právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov, v rozhodnutí neozrejmil, na základe akých úvah dospel k názoru, že suma 100 eur mesačne zodpovedá výživnému v tzv. nevyhnutnej miere, a napokon nezrozumiteľne a v rozpore s § 332 ods. 1 C.s.p. určil aj počiatok vyživovacej povinnosti (počnúc mesiacom január 2024).

4. Pokiaľ ide o výrok, v ktorom súd prvej inštancie zamietol návrh na dočasné zverenie maloletého A. do osobnej starostlivosti matky, odvolateľka namietla, že konajúci súd neúplne zistil skutočný stav veci a dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. V tejto súvislosti poukázala na to, že písomným podaním zo dňa 01.12.2023, doručeným do spisu 9P/174/2023 požiadala, aby súd pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 26.10.2023 zohľadnil aj skutočnosti opísané v jej vyjadrení zo dňa 01.12.2023, ktorého prílohou bolo napr. aj Čestné vyhlásenie p. K. D. , z ktorého vyplývajú relevantné skutočnosti osvedčujúce tvrdenia matky, týkajúce sa správania sa otca k maloletému A.. Z odôvodnenia rozhodnutia nevyplýva ani to, či súd zohľadnil a do akej miery, resp. nezohľadnil tvrdenia matky obsiahnuté v označenom vyjadrení, v ktorom poukazovala na incident ku ktorému došlo v G. E. H. v auguste 2023, počas ktorého sa otec dopustil násilného odňatia maloletého A. zo starostlivosti matky a ktorého svedkom bola p. L. M.. V súvislosti s nesprávnym právnym názorom súdu prvej inštancie o nesplnení zákonných podmienok na nariadenie neodkladného

opatrenia v podobe dočasného zverenia maloletého A. do osobnej starostlivosti matky, táto poukázala na aplikačnú prax súdov vyšších inštancií, napr. uznesenie Krajského súdu Trnava zo dňa 30.11.2023, sp.zn. 15 CoP/164/2023, uznesenie Krajského súdu Košice zo dňa 28.07.2020, sp.zn. 7 CoP/79/2020. Konštatovala, že právne nesprávna bola preto úvaha súdu prvej inštancie, že vyhovie návrhu matky do osobnej starostlivosti matky by zvýhodňovalo jedného rodiča pred druhým a mohlo by prejedukovať rozhodnutie vo veci samej. Vyhovením návrhu matky v tejto časti by došlo k zosúladieniu faktického stavu so stavom právnym, zosúladienie, ktorého by neprejudikovalo rozhodnutie vo veci samej. Matka napokon s poukazom na § 55 C.m.p. uviedla, že vzhľadom na okolnosti prípadu (dlhodobé neplnenie si zákonnej vyživovacej povinnosti otca voči maloletému dieťaťu, jeho neadekvátne správanie k maloletému dieťaťu počas obdobia spolužitia, násilné odňatie A. z osobnej starostlivosti matky) odôvodňujú, aby jej bol priznaný i nárok na náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 100%. Matka k odvolaniu doložila Čestné vyhlásenie p. L. M. z 28.12.2023.

5. Otec a kolízny opatrovník sa k riadne doručenému odvolaniu písomne nevyjadrili.

6. Odvolací súd preskúmal vec, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 65, § 66 C.m.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1 C.s.p. a dospel k záveru o nedôvodnosti odvolania matky, podaného proti výroku, ktorým súd prvej inštancie zamietol návrh matky na dočasné zverenie maloletého do jej osobnej starostlivosti a zverenia oprávnenia zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok matke, proti výrokom o výške výživného v nevyhnutnej miere (nárok bol matke čiastočne priznaný, čiastočne zamietnutý) a proti výroku o trovách konania.

7. Podľa § 2 ods. 1 C.m.p. na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa § 324 ods. 1 C.s.p. pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

9. Podľa § 325 ods. 1 C.s.p. neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. Podľa § 366 C.m.p. neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

11. Podľa čl. 5 Zákona o rodine záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

12. Podľa § 39 ods. 2 C.m.p. tento zákon ustanovuje, kedy súd rozhoduje vo veci samej uznesením.

13. Podľa § 120 ods. 1 C.m.p. súd rozhoduje rozsudkom vo veciach podľa § 111 písm. b/ až d/, h/ a i/, inak rozhoduje vo veci samej uznesením .

14. Podľa § 234 ods. 1,2 C.s.p. súd rozhoduje uznesením, ak nerozhoduje vo veci samej. Ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa primerane ustanovenia o rozsudku.

15. Podľa § 236 C.s.p. v písomnom vyhotovení uznesenia sa uvedie označenie súdu, ktorý ho vydal, označenie strán a zástupcov, označenie prejednávaného sporu, výrok, stručné odôvodnenie, poučenie o odvolaní a deň a miesto vydania uznesenia.

16. Pokiaľ ide o námietky matky o arbitrárnom odôvodnení rozhodnutia o zamietnutí návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia „ v podobe dočasného zverenia maloletého A. do osobnej starostlivosti matky a čiastočnom zamietnutí návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v podobe uloženia povinnosti otcovi prispievať na výživu maloletého dieťaťa výživným vo výške 150 eur mesačne „ treba uviesť, že odvolaním matky napadnuté rozhodnutie nie je rozhodnutím vo veci samej a jeho formálne náležitosti je nutné posudzovať v intenciách ust. § 236 C.s.p., v nadväznosti na ktoré sa jedná o jednoduchšiu formu procesného rozhodovania súdu, obsahujúce zjednodušené formálne a obsahové náležitosti rozhodnutia, ktoré v tomto prípade musí dať odpovede na základné otázky týkajúce sa rozhodovania o osobitnej procesnej forme návrhu účastníka (návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia). Po oboznámení sa s obsahom odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie v ňom uviedol, čoho sa matka návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia domáhala, akými skutočnosťami ho odôvodňovala, oboznámil so stavom a predmetom poručenských konaní vedených na Mestskom súde Bratislava II, týkajúcich sa maloletého dieťaťa, uviedol obsah matkou priložených listinných dôkazov a následne, po uvedení na vec sa vzťahujúcich zákonných ustanovení, v ods. 16 - 20 rozhodnutia odôvodnil prijatú úvahu, premietnutú do prijatých výrokov I., II., III. vychádzajúcu z premisy, že matka osvedčila splnenie zákonných procesných podmienok pre nariadenie neodkladného opatrenia len vo vzťahu k určaniu výživného v nevyhnutnej miere určenej na sumu 100 eur mesačne. V odôvodnení rozhodnutia stručne vysvetlil dôvody vedúce ho k záveru o nesplnení podmienok pre okamžité zverenie maloletého do osobnej starostlivosti matky a na dočasnú úpravu styku otca s maloletým dieťaťom. Na základe uvedeného odvolacie námietky matky týkajúce sa práva účastníka konania na rozhodnutie, ktorého dôvody sú zjavné a zreteľné, a to s odkazom na nález Ústavného súdu SR zo dňa 24.04.2008, sp.zn. III. ÚS 311/2007 (posudzujúceho však náležitosti rozsudku) posúdil ako nepodložené a nedôvodné.

17. Odvolací súd po preskúmaní rozhodnutia súdu prvej inštancie, ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, následne dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie o zamietnutí návrhu matky na dočasné zverenie maloletého dieťaťa do jej osobnej starostlivosti a zverenia výlučného oprávnenia zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok bolo zákonné, pre takéto rozhodnutie boli splnené všetky predpoklady a na záveroch, ku ktorým vo vzťahu k tejto časti návrhu súd prvej inštancie dospel sa nič nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia vzťahujúce sa k tejto časti zamietajúceho rozhodnutia (§ 387 ods.2 C.s.p.) a len k jeho doplneniu a v záujme vysporiadania sa s odvolacími námietkami dodáva nasledovné.

18. Vo vzťahu k odvolaniu matky zdôrazňuje, že účelom neodkladných opatrení vo veciach maloletých detí je poskytnutie preventívnej ochrany ich právam a záujmom ešte pred ich porušením či ohrozením. Všeobecné zásady charakterizujúce inštitút neodkladného opatrenia sa vzťahujú aj na konanie vo veciach maloletých, v ktorom sú súdy povinné prioritne chrániť záujmy maloletých detí a prioritne poskytnúť zvýšenú ochranu ich právam. V konaní starostlivosti súdu o maloleté deti pri nariadení neodkladného opatrenia je súd v záujme maloletého dieťaťa povinný starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenie splnené všetky zákonné podmienky. Pre súd je prioritou záujem maloletého dieťaťa a vytvorenie stavu spravodlivej rovnováhy medzi záujmom dieťaťa a jeho rodičmi, resp. osobami blízkymi, pričom zvláštny význam sa kladie na záujem dieťaťa, ktorý má mať prednosť pred záujmom rodiča, resp. osobou blízkou a neumožňuje vynútiť si také opatrenia, ktoré by ohrozovali zdravie a rozvoj dieťaťa. Neodkladné opatrenie však zásadne nemôže prejudikovať práva a záujmy účastníkov a súd

môže pristúpiť k nariadeniu neodkladného opatrenia v závislosti od konkrétnych okolností, pričom musí starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenie splnené všetky zákonné podmienky. Neodkladné opatrenie môže byť teda nariadené vtedy, ak má za preukázané, že riešenie situácie maloletého dieťaťa neznesie odklad. Takýmto rozhodnutím je možné urýchlene a pružne riešiť situácie, keď je potrebný okamžitý zásah súdu. U maloletých pôjde v zásade o zásah do stavu, ktorým je bezprostredne ohrozená ich výživa, výchova, prípadne iné dôležité záujmy. V konaniach vo veciach starostlivosti súdu o maloletých (§ 111 C.m.p.) je neodkladné opatrenie procesným prostriedkom ochrany zjavne ohrozených práv maloletého dieťaťa do doby, kým nebude o nich rozhodnuté podľa príslušných ustanovení Zákona o rodine.

19. Za potrebné považuje ďalej zdôrazniť aj to, že cieľom neodkladných opatrení je provizórna (dočasná) okamžitá úprava pomerov účastníkov konania s cieľom umožniť ničím nerušené rozhodovanie vo veci samej. To však neznamená, že ho súd môže vydať len na základe tvrdení navrhovateľa, bez osvedčenia aspoň základných skutočností, ktoré by umožnili prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana. Pred nariadením neodkladného opatrenia nemusí byť nárok dokázaný, musí byť aspoň osvedčený. Osvedčenie (na rozdiel od dokázania) znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti (teda nie všetky rozhodujúce skutočnosti). Pri ich zisťovaní nemusí dbať na všetky formality, ako je to pri dokazovaní; postačuje, že osvedčená skutočnosť sa mu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako nanajvýš pravdepodobná. Pri nariadení neodkladného opatrenia teda súd poskytne oprávnenému účastníkovi dočasnú ochranu, prípadne zabraňuje ďalšiemu zhoršovaniu jeho postavenia aj za cenu, že skutočný stav veci nie je ešte náležite zistený, a teda, že subjektívne právo ani jemu zodpovedajúca povinnosť nie sú celkom nepochybné. Dočasnou úpravou urobenou vo forme neodkladného opatrenia sa preto neprejudikujú práva a povinnosti účastníkov ani posúdenie právneho vzťahu medzi nimi. Znamená to, že obsahom dočasnej úpravy v neskoršom konaní nie je súd viazaný a môže rozhodnúť inak.

20. Vychádzajúc z osvedčených skutkových okolností prejednávaneho prípadu, vyplývajúcich z obsahu spisu, sa odvolací súd bez výhrad zhoduje so súdom prvej inštancie v tom, že v danom prípade neboli splnené zákonné podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by bolo maloleté dieťa dočasne zverené do osobnej starostlivosti matky. Konštatuje, že z obsahu spisu vyplýva a z rozhodovacej činnosti je odvolaciemu súdu známe, že matka sa po ukončení partnerského vzťahu bez súhlasu otca v auguste 2023 spoločne s maloletým dieťaťom odsťahovala do G. E. H., kde bývala spočiatku u svojich rodičov, aktuálne býva v prenajatom 1 izbovom byte s nájomným vo výške 370 eur mesačne. Uznesením Mestského súdu Bratislava II zo dňa 19. 10.2023 č.k. 9P/142/2023-16 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave z 19.12.2023, č.k. 11CoP/204/2023- 65 a s opravným uznesením Krajského súdu v Trnave zo dňa 16.01.2024, č.k. 11 CoP/204/2023- 74, bol po návrhu otca, do právoplatného skončenia konania vo veci samej, vedeného na Mestskom súde Bratislava II pod sp. zn. 9P/129/2023 upravený styk otca s maloletým A. na každú nepárnu stredu v čase od 15:00 hod. do 18:00 hod. a každý páry vikend v čase od soboty 9:00 hod. do nedele 18:00 hod. s určením miesta preberania a odovzdávania maloletého (bydlisko matky), s uložením povinnosti matke maloletého na stretnutie s otcom riadne pripraviť a v určenom čase otcovi odovzdať, s povinnosťou otca po skončení styku maloletého v určenom čase matke vrátiť a s povinnosťou oboch rodičov v prípade, že sa styk zo závažných dôvodov nebude môcť realizovať, oznámiť túto skutočnosť druhému rodičovi bezodkladne, najneskôr 24 hodín pred určeným začiatkom styku. V prípade odpadnutia styku z dôvodov na strane matky alebo na strane maloletého bola matke uložená povinnosť najneskôr v lehote 8 dní od odpadnutia prekážky poskytnúť otcovi náhradný termín styku v rovnakom rozsahu. V označených rozhodnutiach súdov bol súčasne zamietnutý návrh otca na dočasné zverenie maloletého do jeho osobnej starostlivosti, resp. na odovzdanie dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti rodičov. Za stavu, kedy je rozhodnutiami súdov aktuálne zachované právo otca na realizáciu styku, zodpovedajúce charakteru neodkladného opatrenia a kedy matka neosvedčila akékoľvek konanie otca smerujúce k zmene osoby rodiča, od augusta 2023 výlučne zabezpečujúceho osobnú starostlivosť o maloleté dieťa (v tomto prípade je týmto rodičom matka), je nutné vychádzať z premisy, že ani v čase rozhodovania súdu prvej inštancie a ani v čase rozhodovania odvolacieho súdu nebola obsahom spisu osvedčená potreba bezodkladnej úpravy pomerov maloletého formou matkou navrhovaného dočasného zverenia maloletého do jej osobnej starostlivosti, a ani žiadne potenciálne ohrozenie maloletého, ktoré by si

nariadenie takéhoto neodkladného opatrenia vyžadovalo. K odvolacej argumentácii matky týkajúcej sa údajného odňatia maloletého otcom do jeho osobnej starostlivosti v presne neurčený čas v mesiaci august 2023 (k osvedčeniu ktorého doložila Čestné vyhlásenie p. L. M. z 28.12.2023) treba uviesť, že táto je v rozpore s argumentáciou otca produkovanou k tejto udalosti, ktorá je zachytená v odôvodnení uznesenia Krajského súdu v Trnave z 19.12.2023, č.k. 11CoP/204/2023- 65 (podľa otca sa v daný po dohode s matkou dostavil do G. E. H., matka mu predložila prihlášku do novej materskej školy maloletého, ktorú odmietol podpísať, matka mu následne uviedla, že zbalené veci syn nemá, lebo s otcom nechce ísť, dieťa sa stretnutie s ním tešilo, predtým spolu telefonovali a dohodli sa, že pôjdu na chatu aj so spoločnými kamarátmi, s ktorými má syn dobrý vzťah, matke povedal, že ak odmietla synovi zbalíť osobné veci, nemusí tak spraviť, lebo on má jeho osobných vecí doma dosť, preto pomohol synovi obuť sa, rozlúčil sa s matkou a odišli spolu na výlet), pričom úlohou súdu pri rozhodovaní o navrhovaných neodkladných opatreniach nie je vykonávať dokazovanie k tvrdeniam produkovaným účastníkmi konania, ale na základe účastníkmi doložených podkladov posudzovať splnenie zákonných podmienok pre navrhované neodkladné opatrenie. Dôvodom na vyhovie návrhu matky v tejto časti napokon nie je ani potreba zosúladenia faktického stavu v pomeroch maloletého dieťaťa so stavom právnym, ktorou matka odôvodňovala podaný návrh.

21. K návrhu matky na dočasné zverenie oprávnenia zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok v bežných veciach, na ktorom zotrvala aj v podanom odvolacom návrhu, odvolací súd konštatuje vecnú správnosť zamietajúceho výroku rozhodnutia. Konštatuje, že matka v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a ani v podanom odvolaní netvrdila a ani neosvedčila žiadne okolnosti, ktorých dôsledkom by bola úvaha o osvedčení okamžitej potreby vydania rozhodnutia, zaoberajúceho sa otázkou zastupovania maloletého dieťaťa a spravovania jeho majetku na čas do rozhodnutia vo veci samej procesnou formou neodkladného opatrenia a takáto potreba nevyplýva v čase rozhodovania odvolacieho súdu ani z listín tvoriacich obsah spisu.

22. Pokiaľ ide o určenie výživného neodkladným opatrením podľa § 366 C.m.p., takúto povinnosť je možné uložiť rodičovi, ktorý si svoju vyživovaciu povinnosť dobrovoľne neplní v primeranom rozsahu, alebo ktorého zákonná vyživovacia povinnosť nebola doposiaľ súdnym rozhodnutím upravená; povinnosť platiť výživné je možné nariadiť len v nevyhnutnej miere tak, aby výživa dieťaťa nebola žiadnym spôsobom ohrozená. To znamená, že výživné určené neodkladným opatrením nevychádza z pomerov rodičov a maloletého dieťaťa zisťovaných v zmysle hmotnoprávneho predpisu (Zákon o rodine), čo je povinnosťou meritórneho konania, ale zo skutočností vyplývajúcich zo samotného návrhu, resp. jeho príloh. Pri určení výživného v nevyhnutnej miere sa rozsah výživného v neodkladnom opatrení zásadne odlišuje od jeho rozsahu v konečnom rozhodnutí, okrem prípadu, ak nevyhnutná miera je súčasne limitom schopností a možností povinného. Celkové pomery, ktoré determinujú spôsobilosť primárneho rodiča poskytovať dieťaťu výživu, sú rovnako ako u druhého rodiča, predmetom dokazovania v konaní vo veci samej. Súčasťou toho, že výživné sa určuje len v nevyhnutnej miere je aj to, že počiatkom plnenia vyživovacej povinnosti je deň vydania rozhodnutia o neodkladnom opatrení.

23. Vychádzajúc z osvedčených skutkových okolností posudzovaného prípadu vyplývajúceho z obsahu spisu sa odvolací súd zhoduje so súdom prvej inštancie v tom, že v danom prípade boli splnené zákonné podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým bola otcovi uložená povinnosť platiť na výživu maloletého dieťaťa výživné v nevyhnutnej miere (§ 366 C.m.p.), keďže podľa tvrdenia matky otec na výživu maloletého dieťaťa od augusta 2023 finančne neprispieva. Vychádzajúc z osvedčených okolností vyplývajúcich z obsahu spisu zhodne so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že charakteru výživného v nevyhnutnej miere (§ 366 C.m.p.) v danom prípade zodpovedá suma 100 eur mesačne, pokrývajúca základné a najnevyhnutnejšie potreby dieťaťa, pri zohľadnení plnenia zo strany matky, ktorá ho čiastočne nahrádza osobnou starostlivosťou o maloletú a štátom poskytovanej dávky rodinného prídavku. K námietkam matky, že z rozhodnutia nie je zrejmé, ako súd dospel k záveru, že práve suma 100 eur predstavuje nevyhnutnú mieru postačujúcu na uspokojovanie základných potrieb dieťaťa odvolací súd udáva, že odôvodnenie prijatého výroku zodpovedá náležitostiam predpísaným v ust. § 236 C.s.p.. K prijatej úvahe dodáva, že výšku výživného v nevyhnutnej miere môže súd v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia posudzovať len podľa osvedčených okolností konkrétnej prejednávanej veci so súčasným zohľadnením aj výšky minimálneho výživného príslušiacemu maloletému dieťaťu

podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine. V danom konaní (ktorého predmetom vo veci samej je úprava výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu), preto mohol súd prvej inštancie (a aj odvolací súd) vychádzať len z matkou osvedčených okolností z ktorých vyplýva, že matka za mesiac september 2023 dosiahla v pracovnom pomere príjem 802,87 eur, maloleté dieťa navštevuje Materskú školu N. K. A. O.X L. G. E. H. a zo všeobecných poznatkov o bežných nákladoch maloletých detí v porovnateľnom veku. Matke k jej odvolacej argumentácii týkajúcej sa tvrdeného príjmu otca, jeho priaznivých majetkových pomerov, práva maloletého dieťaťa zdieľať životnú úroveň rodičov dáva do pozornosti, že výživné v nevyhnutnej miere podľa § 366 C.m.p. pokrýva len najzákladnejšie potreby maloletého dieťaťa do času, kým konajúci súd nerozhodne v konaní o úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu o výške vyživovacej povinnosti povinného rodiča a nezodpovedá príslušným ustanoveniam Zákona o rodine upravujúcich túto problematiku, najmä § 62, § 75 ods. 1 Zákona o rodine, t.j. schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom povinnej osoby a odôvodneným potrebám maloletého dieťaťa.

24. V nadväznosti na uvedené odvolací súd uzatvára, že k zmene výroku I. rozhodnutia súdu prvej inštancie pristúpil podľa § 388 C.s.p. len v záujme jeho formálnej správnosti, a to zadefinovaním obdobia a konkretizovaním rozhodnutia súdu, na aké je rozhodnutie o povinnosti otca platiť výživné v nevyhnutnej miere nariadené a napokon aj určením momentu, od ktorého je otec povinný platiť výživné v nevyhnutnej miere odvíjajúce sa od úvahy, že počiatkom plnenia vyživovacej povinnosti je deň vydania rozhodnutia o neodkladnom opatrení. Rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktoré nad určené výživné v nevyhnutnej miere návrh matky v tejto časti zamietol, odvolací súd ako vecne a právne správne podľa § 387 ods. 1 C.s.p. potvrdil.

25. O trovách konania o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 26.10.2023, vylúčeného uznesením Mestského súdu Bratislava II zo dňa 01.12.2023, č.k. 9P/129/2023-197 na samostatné konanie, odvolací súd rozhodol podľa § 2 ods. 1, § 52, § 58 C.m.p., § 378 ods. 1, § 396 ods. 2 C.s.p.. Pri rozhodovaní neakceptoval návrh matky na rozhodnutie o priznaní nároku na náhradu trov konania podľa § 55 C.m.p. konštatujúc, že okolnosti danej veci, vyplývajúce z obsahu spisu, nesmerujú k úvahe, že priznanie nároku na náhradu trov konania a právneho zastúpenia matke by bolo spravodlivé. Podotýka, že existencia viacerých poručenských konaní týkajúcich sa maloletého dieťaťa signalizuje zásadnú nezhodu rodičov v otázke výkonu ich rodičovských práv a povinností, o ktorej rozhodujú práve súdy v konaniach starostlivosti súdu o maloleté deti. Nutnosť podania návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia matkou, v ktorom bola úspešná iba čiastočne, riadnym dokazovaním nepreukázané a otcom rozporované tvrdenia matky o neadekvátnom správaní sa k otca k maloletému synovi počas spolužitia rodičov a o údajnom násilnom odňatí maloletého dieťaťa otcom v auguste 2023, potom nemôžu byť dôvodom na výnimočný postup súdu v otázke priznania nároku na náhradu a výšky trov konania (§ 55, § 57, § 58 ods.1 C.m.p.).

26. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 2 ods.1 C.m.p., § 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).